

La cultura megalítica ha estat, com a pertot arreu, un dels aspectes de la prehistòria més estudiats a Catalunya. El seu caràcter espectacular ha fet ineludible l'estudi d'uns vestigis "arquitectònics" edificats originàriament per perpetuar l'espiritualitat d'una comunitat. Aquestes manifestacions funeràries o megàlits s'acostumen a denominar d'una manera genèrica dòlmens, si bé el dolmen és, parlant en propietat, només un dels tipus diversos de construccions megalítiques. Cronològicament aquestes manifestacions pertanyen al període immediatament posterior al Neolític i formen part d'una cultura generalitzada a l'Europa occidental. Tanmateix no són tots exactament coetanis i en ells es manifesten diferències estructurals.

La cultura de les manifestacions funeràries per excel·lència

Els primers grans monuments catalans

A través dels megàlits podem identificar una nova civilització que ocupà bona part de Catalunya, en la qual es repeteix un cas freqüent en èpoques anteriors i és que la coneixem quasi exclusivament per les manifestacions funeràries. Dels altres vestigis que els constructors d'aquesta curiosa mena de tombes han d'haver deixat sobre el nostre sòl, no en sabem res.

Els sepulcres megalítics són, en canvi, i com a pertot arreu on n'hi ha, un dels aspectes de la prehistòria catalana que han estat estudiats en més detall. Són pràcticament els únics monuments pre-

romans visibles sense excavació, i sovint d'una manera destacada i fins i tot espectacular. El fet d'ésser, gairebé sempre, construïts amb grans lloses, de difícil transport i destrucció, n'ha assegurat la perdurabilitat. Un nombre ben elevat se'n coneixen des de sempre i entraven en les llegendes populars, ja com a obra de moros ja com a obra de personatges més o menys llegendaris. Joan Amades, entre els molts aspectes que ha recollit de la tradició folklòrica, ha pogut dedicar un article a la "mitologia megalítica". Es comprèn, doncs, que, quan les primeres civilitzacions de Catalunya eren

desconegudes gairebé del tot, ja s'estudiaven els monuments megalítics, anomenats gairebé sempre amb el nom genèric de dòlmens, si bé el dòlmen és, en el sentit exacte del terme, només un dels tipus diversos de construccions megalítiques.

Quan ja feia molts anys que s'havien identificat els monuments megalítics es començaren a trobar coves amb material corresponent al mateix món cultural, que sovint es pot confondre amb el que contenen els dòlmens dels diversos tipus. Són també enterraments col·lectius, amb restes de nombroses persones, i no hi ha

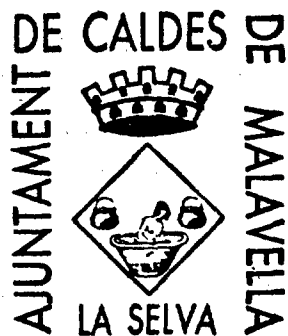
cap dubte que tenen un lligam molt estret.

No sempre aquests elements recollits al jaciment són estrictament contemporanis, encara que apareguin a la mateixa tomba. Els dòlmens eren sepulcres col·lectius, i, per tant, cal suposar que en alguns, sobretot als més grans, s'hi inhumà durant diverses generacions. Però sens dubte llur contingut, malgrat aquest fet i malgrat la llarga durada que tingué aquest sistema d'enterrament, representa una clara unitat cultural, amb certs matisos de desenrotllament cronològic.

D'aquest fenomen cultural es

pot extreure la seva tendència a defugir el pla i a establir-se a les serres o a les terres altes, fet que ens obliga a suposar que eren gent d'economia més aviat ramadera que no pas agricultors.

Cronològicament aquest moviment representat pels sepulcres megalítics correspon a un moment immediatament posterior al Neolític, anomenat Eneolític, i les seves perduracions. El sepulcre col·lectiu, en lloc de l'individual o matrimonial, es troba a tota l'Europa occidental com una de les característiques de l'onada eneolítica.

AJUNTAMENT CALDES DE MALAVELLA

DIADA NACIONAL 11 DE SETEMBRE

L'Ajuntament de Caldes de Malavella s'adhereix a la Diada Nacional de Catalunya i us convida a celebrar-la amb els següents actes festius:

11 del matí: Bateig dels gegants

10 del vespre: A la plaça de Catalunya, audició de sardanes per la cobla La Unió d'Anglès.
(Cremat per a tothom).

